

κατσίξ' (συνών. με την προηγούμεν.) Στερελλ. (Φθιώτ.) Τζά βου' είναι ή γίδα, γίνεται τό κατσίτσι (συνών. με την προηγούμεν.) Κορσ. 'Η παροιμ. εις παραλλ. πολλαχ. Γίδα φουριάρα, νουρά κουρδουμέν' (διά τούς πτωχαλαζόνες) 'Ηπ. (Δολιαν.) Γίδα ψόφια, νουρά κουρδουμέν' (συνών. με την προηγούμεν.) 'Ηπ. (Νεγᾶδ.) Γιδ' απορριγμέν', οὐρά σ'κωμέν' (συνών. με την προηγούμεν.) 'Ηπ. (Κόνιτσ.) Μαῦρις ρᾶγίς, μαῦρις γίδις (ὅτι τό κρέας τῆς αἰγὸς εἶναι νοστιμώτατον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὠριμάσεως τῶν σταφυλῶν) Στερελλ. (Φθιώτ.) Βγάνει κι ἀπὸ τὴ στέρφα γίδα γάλα (διά τούς φιλαργύρους) Πελοπν. (Γορτυν. Τσιτάλ. κ.ά.) Συνών. Βγάνει κι ἀπὸ τὴ μῦγα ξύγγι. Δὲν τό λέει ή γίδα, τό λέει τό κέρατο (διά τούς ματαίως προσπαθοῦντας νὰ ἀποκρύψουν πράξεις μεμπτάς ἢ ἐλαττώματα) Πελοπν. (Παιδεμέν.) Πβ. τό Αἰσώπειον (Αἰξ καὶ αἰπόλος) «τὸ κέρας κεκράζεται, κἂν ἐγὼ σιωπήσω». Γύρ'σιν ή γίδα κ' εἶδι τοῦ τσ'λί τ'ς κι ἀντράτ'κιν (διά τούς ἀναισχύντους τούς προσποιουμένους τὸν αἰδήμονα) Μακεδ. (Βαχατσ.) 'Η σιούτα γίδα βάνει κέρατα τ' ἀφεντικοῦ της (σιούτα γίδα = ή γίδα ποὺ δὲν ἔχει κέρατα· διὰ γυναικας αἱ ὁποῖαι παρὰ τὴν φαινομένην χρηστότητά των ἀπιστοῦν πρὸς τούς συζύγους των) Πελοπν. (Γορτυν.) 'Η γίδα ὅταν θέλῃ νὰ φάῃ ξύλο, ξύνεται 'ς τοῦ τσοπάνη τὴ μαγκούρα (διά τούς ἐπιζητοῦντας τὴν τιμωρίαν των) Πελοπν. (Γαργαλ.) 'Η παροιμ. εις παραλλ. πολλαχ. "Οσα φτειάζ' ή γίδα 'ς τὸ πουρνάρ', τὰ βροῖσκει 'ς τοῦ τουμάρ' (ὁ καθένας τιμωρεῖται ἀνάλογα με τὰς πράξεις του) 'Ηπ. (Μέγα Περιστ.) "Ο,τ' κάρ' ή γίδα 'ς τοῦ πουρνάρ', κάρ' τοῦ πουρνάρ' τ'ς γίδας (συνών. με την προηγούμεν.) 'Ηπ. ('Αρτοπ.)

'Εβατεῖονταν ή γίδα κι τὸν τράγου τζούζ' οὐ κόλους (δι' αὐτοὺς οἱ ὅποιοι ἐνδιαφέρονται διὰ ξένα πράγματα καὶ ξένα συμφέροντα) 'Ηπ. (Νεγᾶδ.) Τὸν πούρτσιον γαμοῦν, ή γίδα β'λιάζ' (πούρτσιος = ὁ τράγος· συνών. με την προηγούμεν.) Μακεδ. (Νάουσ.) Κάλλιο ξέρα παρὰ γίδα (ή καταστροφή ή ὁποῖα προκαλεῖται ἀπὸ αἰγας εἰς φυτείας εἶναι πολὺ χειρότερα ἀπὸ τὴν ζημίαν τὴν προκαλουμένην ἐκ ξηρασίας) 'Αθῆν.

Εἶδις γίδις μὴ κατσίγια κι ἀρνιά μὴ προβατίνις; (δι' αὐτοὺς οἱ ὅποιοι προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν πράγματα ὡς παράδοξα) Λέσβ. || Αἰνίγμ. Γίδα λιάρα μὴ δώδικα κατσίγια (ὁ χρόνος) 'Ηπ. ('Αρτοπ.) Μιὰ γίδα γάλα καὶ μαλλὶ δὲν ἔχ', τὴ φωνὴ ψηλὴ τὴν ἔχ' (τὸ βιολί) αὐτόθ.

Τῆς Καραπατσουῆς ή γίδα | πίσπυρο μαλλὶ δὲν ἔχει (ή χελώνη) Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Γίδα γκέσα τοῦ μαλλὶ ἀπὸ μέσα

(τὸ κάστανον) Μακεδ. (Δεσκάτ.) 'Εμεῖς τρεῖς-τέσσερις φάγαμι μιὰ γίδα, κουμμάτ' κρέας ἀπόμεινι κ' ἔγινε πάλι γίδα (τὸ σκόρδον) Θεσσ. (Γερκαράρ.)

Κόβω γίδα, σφάζω γίδα | κι ἀπ' τῆς γίδας τὴν παῖδα κἄνω ὀλόκληρη τὴ γίδα

(τὸ σκόρδον) Εὐβ. (Κάρυστ.) 'Εχω μιὰ γίδα με σαράντα τομάρια (τὸ κρομμύδι) Πελοπν. (Γεράκ.) 'Εχω μιὰ γίδα κ' ἔχει σαράντα τομάρια (ή κράμβη) Πελοπν. ('Αρν. Ζελίν.) || 'Ασμ.

Πῶς γιὰ ν' ἀλλάξω τὸν ἡρό, νὰ εἰπῶ ἄλλο τραγούδι, π' ἀντρας μου εἶναι ἄρρωστος βαριά γιὰ νὰ πεθάνῃ; μου γέρεψε λαγοῦ τυρὶ κι ἀπ' ἄγρια γίδα γάλα Πελοπν. (Δάρα 'Αρκαδ.)

Χορεῦ' ή γίδα κ' ή προβιά κ' ή γιδοκακαρέτζα χουρεῦεῖ ἓνα κλεφτόπουλο με μιὰ παλιοβελέντζα αὐτόθ.

Ψήσον, γίδα, ψήσον | καὶ ροδοκοκκινίσον, ὡς πον νὰ 'ρθ' ὁ κράσος, | νὰ σὲ ξεκοκκαλιάσω Πελοπν. (Γαργαλ.) || Ποίημ.

Φέρονου μάνις μὴ πιδιά, | φέρονου γίδις μὴ κατσίγια, προβατίνις μὴ τ' ἀρνιά, | φέρονου σ'τάρ', φέρονου κ'θάρ' Μακεδ. (Καρπερ.) Συνών. αἶγα, αἰγίτσα, γίδι, ζούλα, κατσίκα. 2) Εἶδος ἰχθύος, ποὺ ὁμοιάζει με τὸν ὀρφὸν εἰς σχῆμα καὶ εἰς μέγεθος Στερελλ. ('Αστακ.) 3) 'Ο κῶνος εἶδους ὀρεινῆς πεύκης Μακεδ. (Ριζώματ.) 4) 'Υπὸ τὸν τύπ. τ'ς γίδας τοῦ β'ζί, ποικιλία ἀμπέλου με σταφύλια τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐπιμήκεις καὶ χονδράς ρῶγας, ὁ «βούμασθος» τῶν ἀρχαίων Μακεδ. (Σιτοχ.) 5) 'Υπὸ τὸν τύπον τ'ς γίδας ή νουρά, τὰ φυτά: α) Κάρδαμον τὸ ἡμερον (Lepidium sativum), τῆς οἰκογ. τῶν Σταυρανθῶν (Cruciferae) Θεσσ. (Κακοπλεύρ.) καὶ β) εἶδος ἀγρίου χόρτου τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae). 6) Μεταφ., ὁ ἀνόητος, βλάξ Κεφαλλ. 7) 'Επὶ γυναικός, ή μεγάλῃς ἡλικίας, δύσμορφος πολλαχ. 8) Μεταφ., εἰς τὴν ἀλιευτικὴν, ή ζῶσα σηπία τὴν ὁποῖαν σύρουν οἱ ἀλιεῖς ὀπισθεν τῆς λέμβου των εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ προσελκύσῃ τὰς ἀρσενικὰς τοῦ εἶδους της, τὰς ὁποῖας συλλαμβάνουν οὗτοι διὰ τῆς ἀπόχης Κερκ. ('Αργυρᾶδ. Δραγοτ. Κάβ. Κασσιόπ. Κυνοπ. Λευκίμμ. Σπαρτερ κ.ά.): 'Εχω γίδα ἀπόψε καὶ πάω γιὰ ψάρεμα Σπαρτερ. 9) Εἰς τὴν συνθηματ. γλώσσαν τῶν κτιστῶν, ή φθεῖρ 'Ηπ. (Κόνιτσ.) 10) Εἰς τὴν συνθηματ. γλώσσαν ἐπίσης τῶν κτιστῶν, ή κακὴ σύνδεσις οἰκοδομικῆς ὕλης, ὡς λίθων, πλίνθων, σκιδῶν δαπέδου Θεσσ. (Δρακότρ.): Οὐ γκαντένους φουρεῖ γίδα (ὁ τοῖχος δὲν ἔχει καλὸν ἄρμόν).

'Η λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γίδας 'Αθῆν. Κύθηρ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Γίδες 'Ανδρ. Εὐβ.

γιδάγκαθο τό, Πελοπν. (Γαργαλ. Κερπιν. Τριφυλ. κ.ά.) γιδάγαθο 'Αντίπαζ. 'Ερεικ. Κέρκ. (Αὐχίον. Καρουσ. Περούλ. κ.ά.) Μαθρ. 'Οθων. Παξ. Πελοπν. (Μηλ. κ.ά.) γ'δάγαθου Θεσσ. (Βαθύρρ. Μυρόφυλλ. Πολυνέρ. κ.ά.) 'Εκ τῶν οὐσ. γίδα καὶ ἀγκάθι.

Τὸ φυτὸν 'Ακανθα ή ἀκανθώδης (Acanthus spinosus), τῆς οἰκογ. τῶν 'Ακανθιδῶν (Acanthaceae) ἐνθ' ἀν.: Γιόμισ' ὁ κῆπος γιδάγκαθα Κερπιν. Φέρ' ἐδῶ τὴ μαρτίνα, ἔχει πολλὰ γιδάγκαθα (μαρτίνα = οἰκόσιτος αἰξ) αὐτόθ. Συνών. ἀγριάγκαθο 2, ἀπερηγιά, ἀπούρανος, μούτρούνα, γάττα.

γιδαγκούλα, ή, Εὐβ. ('Αγία 'Ανν. κ.ά.) 'Εκ τῶν οὐσ. γίδα καὶ ἀγκούλα.

Ποιμενικὴ ράβδος ἐπικαμπῆς εἰς τὴν κορυφὴν, με τὴν ὁποῖαν οἱ αἰγοβοσκοὶ συλλαμβάνουν τὰς αἰγας: Γιδαγκούλα εἶναι 'κείνη ποὺ πιάνουμι τὰ γίδια κι προβαταγκούλα 'κείνη ποὺ πιάνουμι τὰ πρόβατα. Συνών. ἀγκούλα 1, ἀγκούτσα 2, ἀγκραῖτσα, γιδόκλιτσα, γιδομαγκούρα, γιδορράβδι, κλίτσα, στραβορράβδα, στραβορράβδι.

γιδάκι τό, πολλαχ. γ'δᾶξ' Εὐβ. ('Ακρ. κ.ά.) Θεσσ. (Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Κοζ. Κολινδρ. κ.ά.) 'ιδάκι 'Ιθάκ. 'ιδᾶξ' Μακεδ. (Τρικοκκ. κ.ά.) γιδάτσι 'Αγαθον. 'Υποκορ. τοῦ οὐσ. γίδι ή γίδα.

1) Αἰξ ἡλικίας ἐνὸς ἔτους 'Αγαθον. 2) Θωπευτ. κατὰ πληθ., αἰγες οἰασθήποτε ἡλικίας πολλαχ.: Εἴχασι κάτω γιδά-

